

CIJENA lista: U pretplati za čitavu god. K 86.—, za polugodište K 48.—, tromjesečno K 30.—, mjesečno K 8.60, u maloprodaji 12 št. pojedini broj. OGLASI primaju se u apravi lista trg Gustoza 1

Godina IV.

U Pulj, subotu 16. veljače 1918.

Njemačka za daljnji rat s Rusijom?

Zadnja sjednica mirovnih pregovaranja u Brestu Litovskom. — Dr. v. Kühlmann protiv svakom privremenom stanju. — Pred prekinućem pregovaranja u Petrogradu. — Austrija ne će sudjelovati u ratu s Rusijom.

Beč, 15. (D. u.) Obje su posljednje sjednice njemačko-austro-ugarsko-ruskog povjerenstva za uredjenje teritorijalnih pitanja tekle ovako: U sjednici je 9. veljače ustanovio državni tajnik dr. v. Kühlmann, da se znatno zblizjenje obostranih stanovišta ne može postići ni potanjom raspravom. Niti od daljnjeg se raspravljanja o osnovkama, prihvaćenih dosad po obim strankama, ne nada povoljnijem uspjehu. Ako je danas još jednom stavio na raspravljanje sveukupno to pitanje, učinjeno bje to u namjeri, da se iznadje, gdje bi se možda još mogao naći ovaj ili onaj put za izlazak. Radi potpunosti kani primijetiti, da se je o drugim političkim pitanjima između posebnih povjerenstava već potanko raspravljalo, tako da u slučaju, kad bi se složili glede političkih pitanja, ne bi utanačenje na ovom području po svoj prilici pružalo nikakovih ozbiljnih poteškoća. Na području se glavnih pitanja nije došlo još tako daleko, ali i ovdje nije isključeno udovoljivo rješenje. Grof je Czernin nakon toga izveo: Već kroz nedjelje se ovamo bavimo neplođnim raspravljanjem o tom, kako se imadu kvalificirati stanovite teritorijalne promjene na ruskoj zapadnoj granici. On predlaže, da se ova pitanja ostave neriješena i samo ustanovi, da li bi te promjene zaista stavljale sklopljenju mira na put zapreko ili ne. Gospodin je Trocki odgovorio: Sa ruskog stanovišta znači prigovor, koji protustranka stavlja načelu prava samoodredjivanja naroda, isto, što i otklonjenje toga načela. Uslijed toga svakako nema nade, da bi rasprave na temelju toga načela urodile plodom. St. se tiče pitanja glede novih zapadnih granica, predvidjenih sa protivne strane, mora se novo uredjenje granice prosuditi sa stanovišta vojničkih i strategijskih obzira. To se mora prepustiti vojničkim vijećima. Ali sad se je pojavila nova poteškoća uslijed stanovišta četvornog saveza naprama Ukrajini. U daljnjem se je tečaju sjednice o tom pitanju opširno raspravljalo i bilo zaključeno, da se imenuje vojničko-tehničko povjerenstvo, koje će ispitati medjašnu crtu južno od Bresta Litovskog. — Dne 10. veljače obdržavalo je ovo povjerenstvo pod predsjedanjem austro-ugarskog odjelnog predstojnika Grätza dvije sjednice, u kojima su u prvom redu imali riječ vojnički stručnjaci. Do sporazumka nije moglo doći. — U početku sjednice plenarnog povjerenstva dne 10. veljače poveo je državni tajnik dr. v. Kühlmann govor o nekoj zapovijedi, koju je prema vijesti iz Petrograda rusko vrhovno zapovjedništvo raširilo bilo medju njemačkim četama i koja ruske čete upućuje, da nagrauju njemačke čete na postupanje protiv svojih neprijatelja, naime njemačkim generalima i časnici. Trocki je izjavio, da o takovoj zapovijedi ništa ne zna. Nato je umolio državni tajnik dr. v. Kühlmann predsjednika potpovjerenstva dra. Grätza, da, kako bje ugovoreno, izvijesti o rezultatima vijećanja svog odbora. Izakako je b. izjavio dr. Grätz, da nije došlo do sporazumka, upitao je dr. v. Kühlmann predsjednika ruskog izaslanstva, imade li ovaj još štogod primijetiti, što bi moglo doprinijeti udovoljivom rješenju. Trocki je izveo, e je njegovo izaslanstvo mnijenja, da je nakon dugotrajnih pregovaranja kucnuo sad odlučni sat. Narodni su nestrpljivo očekivali plod mirovnih pregovaranja u Brestu Litovskom. Nakon navala na imperijalizam svijeta izjavio je, e Rusija ne će više da sudjeluje u ratu. On nije voljan, da proljeva krv svojih vojnika za interese jedne stranke protiv druge. Stoga vodi Rusija svoju vojsku i svoj narod iz rata. Rusija napušta rat i obavješuje o tom sve narode i njihove vlade. On daje zapovijed, da se potpuno demobilizuju sve armade, koje stoje sad protiv armadama Njemačke, Austro-Ugarske, Bugarske i Turske. Njegova vlada otklanja, da sankcionira njemačko-austro-ugarske uvjete. Rusija se povlači iz rata, no prinuđena je, da se određeno potpisa mirovnog ugovora. Nakon toga je slijedila poznata već izjava o dovršenju ratnog stanja i demobilizaciji svih četa. Državni je tajnik dr. v. Kühlmann kazao, ako u tačine pretrese sadašnje stanje, tad da stoji četvorni savez s Rusijom u ratnom stanju. Ratni su prihvatili bili ugovorom o primirju doduše obustavljeni, no da bi iznovice opet oživjeli, kad bi se taj ugovor uništio. Ne vara li ga pamćenje, to znači ugovor o primirju utanačenje mira pravu svrhu njegovog opstanka. Kad bi dakle u pomanjkanju utanačenja mira nestalo prave svrhe njegovog opstanka, to bi nakon izminuća predviđenog roka opet oživjela bojna djelatnost. Cinjenica, da jedna od obi. stranaka demobilizira svoju

armadu, ne bi na tom ništa niti stvarno niti pravno promijenila. Znak za opstanak mirovnog je ugovora opstanak međunarodnih odnosa, kakovi su običajni medju državama, nadalje opstanak pravnih i trgovačkih odnosa. On moli gospodina predsjednika ruskog izaslanstva za mnijenje o tom, da li ruska vlada kani pokraj izjave o svršetku ratnog stanja priopćiti i to, gdje teku granice ruske države. To da je za obnovu diplomatskih, konzularnih i trgovačkih odnosa potrebita pretpostavka, kao i to, je li vlada pučkih povjerenika voljna, da pravne i trgovačke odnose poprmi opet u upravo onom istom opsegu, kako bi to slijedilo iz dovršenja ratnog stanja. Ova pitanja da su od bitnosti za prosudjivanje problema, živi li četvorni savez sa Rusijom u ratu ili u miru. — Trocki je izjavio, da ne može više mnogo dodati onomu, što je bio izjavio, našto je dr. v. Kühlmann predložio, da se za sjutrašnji sazove plenarna sjednica, u kojoj će se priopćiti stanovite saveznika naprama najnovijim priopćenjima ruskog izaslanstva. Trocki je odvratio, da je njegovo izaslanstvo iscrpilo sve punomoći, koje je bilo primilo, te smatra potrebitim, da se povrati u Petrograd. O svim priopćenjima, koja bi podala saveznika povjerenstva, raspravljalo bi se u krilu vlade federativne ruske republike i nakon toga pružio odgovor. Na pitanje dra. v. Kühlmanna, kojim bi putem imala uslijediti ta izmjena misli, odvratio je Trocki, da je rusko izaslanstvo primilo iz Bresta Litovskog s Petrogradom. Prije nego li su se bili započeli pregovori o primirju, dolazilo je do sporazumka putem brzojava bez žica, a osim toga se nalaze ovdje zastupstva, koja mogu općiti sa svojim vladama. Na taj da se način dade uspostaviti sveza. Sjednica bje nakon toga zaključena.

Beč, 15. (D. u.) Wolffov ured javlja: Djelatnost u Petrogradu izaslanog njemačkog povjerenstva nalazi u posljednje vrijeme na sve veće poteškoće. Rasprave sa mjerodavnim licnostima, bez kojih se prema sadašnjem položaju u Petrogradu ne može postići napredovanje u pregovaranja, onemogućuju se stanovima njemačkog povjerenstva time, što se ruski pučki povjerenici, osobiti Lenin i Trocki, izgovaraju drugim prešlim poslovima. Pošto se je posljednjih dana dogodilo bio slučaj, da je u nekoj stvari, koja se je tičala njemačkih ratnih i civilnih zarobljenika, ruska vlada drugi dan opozvala bila svoje obećanje, nastaje konačno pitanje, imade li uopće svrhe daljnji boravak njemačkog povjerenstva u Petrogradu uz današnje prilike.

Berlin, 15. (D. u.) »Berliner Tageblatt« saznaje o stanovištu, koje zauzimaju u Berlinu obzrom na primirje ovo: Primirje je u svoje vrijeme bilo sklopljeno izričito u svrhu, da se utaneči mir. Pošto se je svrha izjalovila, to bi nakon propisanog roka opet moglo ratno stanje automatski nastupiti. Na tomu ne bi mogla ništa promijeniti ni jednostrana demobilizacija Rusije.

Beč, 15. (D. u.) Prema upravo iz Berlina stiglim novinskim vijestima i dopisima ustanovilo se je kod onomadnih vijećanja u njemačkom glavnom stanu, da uslijed jednostrane izjave petrogradske vlade, e je ratno stanje dovršeno, nije dnmula nikakova, dakle niti vojnička, sloboda djelovanja Njemačke. Kako e. kr. brzojavno-dopisni ured s upućene strane saznaje, ove vijesti dosad još nijesu službeno potvrđene. Potvrde li se ove vijesti i poduzme li Njemačka opet vojničke operacije, to ovo ne bi ni najmanje djelovalo na stanovište Austro-Ugarske u tom pitanju, glede česa vlada potpuno sporazumak između saveznika.

RATNI IZVJESTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 15. (D. u.) Službeno se javlja: Nikakovih oskritih događaja. — Poglavica generalnog stožera. Njemački.

Berlin, 15. Iz velikog se glavnog stana javlja: Zapadno bojište. Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: U nekojim odsječcima djelatnost topništva i mina. Odjeli su neke pomorske pukovnije dopremili s izvidničkom sunka protiv belgijskoj crti jugozapadno od Mannekensveere 2 zarobljena časnika i 26 momaka. — Bojna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Sjeverozapadno i istočno od Reimsa živ. hna izvidnička djelatnost neprijatelja. U okolici Prunaya i jugoistočno su se od Tahoure razvile živahne topničke borbe. — Bojna skupina vojvođe Albrechta: U gornjoj Aizaciji oživljuje od vremena do vremena bojna djelatnost. — U siječnju je iznašao gubitak neprijateljskih zračnih bojnih sila na njemačkoj fronti 20 pripetih zrakoplova i 151 ljetalo, od kojih je 57 njih palo iza naših crta, a ostala s onu stranu protivničkih crta, kako se je moglo razaznati. Mi smo u zračnim borbama izgubili 68 ljetala i 4 pripeta zrakoplova. — S ostalih bojišta ništa nova. — Ludendorff.

* Ministar za javne radnje, vitez v. Hoffmann, otputovao je dne 15. o. m. u Trst, da predsjedajući sjednici zemaljskog vijeća za podignuće po ratu zarorenih područja u Gorjskoj i Gradjskoj i da se osobno uvjeri o sadašnjem stanju započelih već radnja.

NEPRIJATELJSKI RATNI IZVJESTAJI:

Talijanski.

14. veljače: Češka razorna vatra obostranog topništva u Judikarijama, na južnoj strani visoravni Asiago i uzduž srednje Piave. Između Gardskog jezera i Adiče prekoracili su naši smjeli vojnici više neprijateljskih žičanih zaprijeke i iznenada stigli na dva mjesta do promaknutih neprijateljskih crta, kod česa su poubijali nekoliko straža i dopremili nekoliko zarobljenika. Istočno od mostovne obrane Caposile zazorili smo pomoću mine promaknutu neprijateljsku postojanku, čija bje posada uslijed eksplozije poubijana. Našli smo nekoliko pušaka.

Mir sa Ukrajinom.

Beč, 14. Na temelju čl. 2. b. mirovnog ugovora s Ukrajinom usle su jučer naše čete u Brody, koje je svečano pozdravio gradonačelnik u prisutnosti rada 105. ukrajinske divizije.

Iz Rusije.

Stockholm, 14. Prema nekoj vijesti, koja je stigla u Petrograd, nalazi se u luci Murmansk od mjeseca rujna prošle godine na milijune dokoljenaca (gamaša), desetine tisuce cipela i stotine tisuća pud brašna pod otvorenim nebom bez ikakve zaštite. To zalihe potiču iz Amerike. Kad se je saznalo za tu vijest, zamolio je središnji odbor baltičke mornarice, da mu se što te zalihe što prije pošalje, pošto je uslijed velike nestašice obuće već dio mornara gotovo posve bos, a osim toga prijeti neposredno i kriza radi pomanjkanja kruha. U opskrbnom skladištu u luci Sveaborg da se nalazi brašna samo još za pet dana.

IZ FINSE.

Sofija, 14. (D. u.) Finski su izaslanici otputovali danas u Carograd, da otomanskoj vladi i sultanu notificiraju neovisanost Finske. Nakon toga će se zaputiti u Ukrajinu.

* Ukrajinci su najvjestiti boljševička sveti rat. »W. Allg. Ztg.« javlja iz Berlina: Prema vijesti »Matina« centralna rada još se nalazi u Kijevu izdala je proglas, u kojem naviješuje boljševička sveti rat. Prema istoj vijesti pripravlja proglas o odcjepljenju Ukrajine od cijele Rusije.

* Italija, London, 14. (D. u.) Prema vijestima iz Italije otputovali su jučer prije podne koji zastupnici socijalističke stranke, koji traže sklopljenje mira, toll zastupnici reformista, koji pristaju uz ratni program, iz Rima na medjuitalijsku radničku konferenciju u Parizu i Londonu. — Talijanske novine, kojima je dosad bilo zabranjeno, da priopćuju londonске ugovore, priopćuju danas dozvolom cenzure tekst ugovora, kako ga je pročitao bio deputirat Beviune u komori. To priopćenje sadržaje i potankosti mnogo toga, što nije bilo priopćeno u svojedobnim petrogradskim otkrićima. Osim toga potvrđuje priopćenje u 15. članku, e su se Francuska, Engleska, Rusija i Italija obvezale, da će složno otkloniti eventualnu diplomatsku akciju svete stolice, koja bi išla za sklopljenjem mira i uredjenjem pitanja, koja su u svezi sa ratom.

* Iz izvještaja ruskoga pučkoga povjerenika Svatikova. Iz Lugana javljaju: Kako javlja londonski dopisnik lista »Corriere della Sera«, nalaze se medju diplomatskim tajnim dokumentima, koje je priopćila bila maksimalistička vlada, izvještaji povjerenika Svatikova, kojemu je Kerenski bio naložio, da ispita, da li su diplomatski zastupnici staroga režima u inozemstvu završili povjerenje privremene vlade. U Bernu da je povjerenik došao do osobitih otkrića. Poslovodja Bibikov da je stalno u službi Njemačke. Stoga ga je nakon revolucije Miljukov smjestio skinfo i pozvao, da se vrati u Rusiju. No Bibikov je ostao u Švicarskoj, gdje je živio sa udovicom francuskoga ministra Bacherachta, koji je svoje vrijeme bio okrivljen, da je u svezi s neprijateljem. I kasnije da je Bibikov radio za Njemačku i Austriju. Njegov pomagač da je bio poslanički atašej knez Veronecki, koji je kasnije bio premješten u London.

* Fijemska visoka škola za kulturu tla u Gentu. Iz Haaga brzojavljaju: Belgijska vlada u Havreu priopćuje službeno, da se je na visokoj školi za kulturu tla, pridruženoj flamskom sveučilištu u Gentu, koji su Nijemci bili otvorili, upisao dosad samo jedan jedini slušač. Pošto je upravo Flandrija u prvom redu poljodjelska zemlja, zaključuje belgijska vlada iz toga, da goje Fijanci nepomirljivu odvratnost protiv Nijemcima.

* Grof Czernin bit će imenovan knezom. Iz Beča javljaju »Venkovu«, da se tamo pronosi glasina, da ima grof Czernin biti radi sklopljenja mira u Brestu Litovskom osobito odlikovan, i to kneževskim naslovom.

* Parlamentarna kriza. »Slovenec« priopćuje: Parlamentarna kriza nije još riješena. Seidler nikako ne može dobiti većine. U političkim se krugovima nadaju, da će grof Czernin stvoriti preduvjete za unutarnje preuredjenje Austrije.

* 300.000 hektara zemljišta više negoli u normalnim godinama bilo je prošle jeseni obradjeno u području austrijske vojne uprave u Rumunjskoj, kako to javlja službena brzojavka iz Bukarešta od 15. o. m.

* Iz Ugarske. Službeno se javlja iz Budimpešte sa danom 15. veljače: Jučer popodne obdržavalo se je pod predsjedanjem ministra-predsjednika dra Wekera ministarsko vijeće, koje se je bavilo tekućim poslovima, a danas se je obdržavalo u palači ministarskog predsjedništva skupna konferencija. Predmetom su joj bila pitanja, koja interesuju obje pole monarkije.

* Bolo-paša osuđen bje na smrt, Porchère na tri godine tamnice, a Cavallini iz ogulhe na smrt.

